גוברת התמיכה ב"אברום" בורג לראשות "הסוכנות"

ח"כ אברהם ("אברום") בורג הצליח בחודשים האחרונים לזכות במידת־מה בחלק החשוב של המנהיגות היהודית הציונית, לקראת ההתמודדות על ראשות הסוכנות היהודית.

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מר מנחל קסלו, אינו שותה כלל את התנגדותו למועמדותו של ח"כ אברהם בורג. קסלו מסיים מאחורי מועמדותו של ח"כ אברהם בורג. קסלו מסיים את הקדנציה שלו בחודש יוני הקרוב והוא מבקש להביא להכרעה בין המועמדים לתפקיד, כבר במבחר הקרוב, לפני ישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית המתכנסת במתכונת השנייה של חודש מברואר.

ח"כ אברהם בורג: המועמד המועדף

אישים מרכזיים במגביות היהודיות כבר הודיעו לבורג, כי תמיכתם נתונה לו, אם כי הם תולקים שבזהים לחיזאל לקט על האופן שבו ינהל עד כה את הסוכנות היהודית. לטענתם "לקט הוא מנכ"ל סוג אך בורג הוא המועמד המועדף להכוונת הירדן". גם קסלו משבח את עבודתו של יחיאל לקט, אולם כותב מקורבי הוא מסביר, כי דרושה בראשות הסוכנות אישיות מנהיגותית, שתהיה לה השפעה על המגביות השונות בחו"ל ותקשורת שוטה עמן.

הרחיקים, למיטב הידיעה, סרם ניבשו רעה לקראת ההתמודדות הזאת. אבל, בהסתמך על השאלות המגיעות מחו"ל והתקרות הנלות אליהן נראה, כי "אברהם" בורג נהנה מתמיכה לא מבוטלת גם במגזר הזה. האבא, ר"ח יוסף בורג, שלו השפעה רבה בקרב המנהיגות הדתית בחו"ל, שומר בינתיים על מאסיביות וסומך על בישורי הבן, שישכיל להתרחק בין המתנות השונים.

בורג עצמו, הידוע כבן סיפוחו של שמעון פרס, נוהר מאד שלא לשוות להתמודדות הזאת אופי של עימות בין תומכי רבין לבין תומכי פרס. השאלה המסקרנת היא, כיצד יגהנו תומכי בורג את ראש הממשלה, יצחק רבין, יתייצב מאחורי מועמדותו של יחיאל לקט.

"אני לא יכול לסבול את הפגם הזה"

"גם את זה לעומת זה עשה האלופים", ובעוד בית המשפט העליון נותן לבסטמציה לניאוף בכלל ולמשכב זכר בפרט, ואבזרי הזימה והעריות הם חלק בלתי נפרד מהעתונים הכלליים והמקומונים לסוגיהם, הנה הולך וגדל מאד מספרם של יהודים שומרי תורה ומצוות המתכנסים בימים אלה לצום ותפילה, לכפר על עוונות הכלל והפרט בפגימת ברית־קודש.

על תקופת שובב"ם ת"ת, שהחלה השבוע (פרשיות שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים – בשנה רגילה, ותרומה, תצווה והתוחפטות בשנה מעוברת) כתב האדר"ו ליל בפירושו על התורה, שימים אלה מסוגלים במיוחד לתקן את עוון פגימת הברית.

חכמי הקבלה שקמו אחריו הרחיבו את הדיבור בתחום זה ומצאו התייחסות לפ"ד (84) הצומות, שנכנסל בה"ל חי"ב לצום: בצדקה, תענית ריבוי, אמירת תהלים ועוד.

ביום שני השבוע לא ניתן היה להכניס סיכה לבית המדרש הגדול החדש של ישיבת "אהבת שלום" בירושלים, בראשותו של המקובל הגאון, רבי יעקב הלל שליט"א, שם נערך תיקון שובב"ם משולב לפי מנהגי האר"י, הרש"ש ובעל ה"בן־איש־חי". ביח המדרש הטה מארגם, צעירים ומבוגרים, שפגיזם טוטות ולבם אל כלל ישראל, שרהנו המסרי"ם הוא בגדר של "תינוקות שנשבר", הם נשמו שם תפילה למלך מחל וסולח, שיחוס על מי בעמו שכשל בפגימת בריית קודש.

ביום המחרת הגיעו ציבורים אחרים לבית המדרש של ישיבת "השלום", שבראשה עומד המקובל רבי דוד בצדי שליט"א. אלא רק שניים מני רבים ובכל בתי המדרש, שערבו תיקון שובב"ם, ניתן היה לספור, יותר מאשר בעבר, קהל רב ומכל נוזעי הציבור הרחי.

ב"חצרות" האדמו"רים מיעטו ומטעמים לעסוק בנושא זה בגלוי – גם בתקופת השובב"ם – מתוך חשש שאיחיזת העזן החמור, עלול לגרור את הגרם לעצבות ולריכאון וגם משום החשש "שחיטוט בבור עלול, קרוב לוודאי, ללכלך את המחטר" (תרגום חופשי מארידש), החסידות סברה שה"עשה טוב" יביא ממילא ל"סור מרע".

יחד עם זאת, מיותר לציין, כי היתה וישנה הקפדה יתירה בעולם החסידות להניח סיינים לדוב, כדי לא להיכשל ח"ו בפגימת הברית. מכאן ההפרדה המוחלטת בין גברים לנשים בשמחות ובאבל; שמירת העיניים מכל דבר שיכול לפגוע בטהרת גופו של האדם והימנעות מכל סממן חיצוני ומופגן של יחסי אהבה בין בעל לאשתו.

ר' בדציון גרוסמן (מגדל העמק), אברך חסידי, בעל עין־דורה, זכה לחסות בצלם של אדמו"רים קדושי עליון. באמתחתו אין־קסוף סיפורים מראיה בזמן אמת, על הנהגותיהם, תורתם ומעשי "מופתים" שהתגלגלו תחת שולחנם. הוא מספר, כי ה"בבא סאלי", רבי ישראל אבוחצירא זצוק"ל, היה נוהג לצום שבוע ימים (!) בתקופת השובב"ם ללא הפסקה, כולל הימנעות משתיית מים, כדי לכפר על עוון הדור בתחום הכל כך מקודש בתורת־ישראל.

ר' בדציון "צבר" שעות רבות במחיצתו של האדמו"ר מלעלוב הקדוש, רבי משה מרדכי בידרמן זצוק"ל, שרבים מגדולי ישראל חלו אפניו. מארכיון וכרונו הוא שלף השבוע סיפור המלמד על יחסו של אדמו"ר קדוש זה, לכל מי שלא נזהר בעוון הנזכר:

"שני סוגי אנשים האדמו"ר זצוק"ל, שהיה סמל לאהבת־ישראל, לא סבל: "בעל נאווה" ומי שפוגם בברית. בכל שנה בפרשת "בהעלותך" היה האדמו"ר עושה את השבת האת שולחנו הסודר במירון, ליד הציון של הרשב"י. בשנותיו האחרונות, סרם שהלה, היה עושה את "הטיש" של סעודת "מלוה־מלכה" בימים ראשון אחה"צ. (והוא היה מסיים את "הסעודה השלישית" לאחר תצות במוצש"ק, כך שזה היה ל"יתר האפשרי") והנה כאשר התיישב השקל סביב השולחן לסעודת "מלוה מלכה" האדמו"ר הזל החבונת לנהל את שיחת בקודש, נראה לפתע פתאום על פי תנועות פניו וידיו כי הוא מסייע מאוד ממשהו. המסובים אליו שמעו אותו מאשר כמרבר אל עצמו: "אני לא יכול לשבת ליד השולחן. יש כאן מישהו שהוא בעצמו צריך להבין, כי מקומו אינו כאן. אני לא יכול לסבול את הפגם הזה... (מעשה זימה לסוניהם) מה אני אעשה, אבל אני לא יכול...". וכמה במשך רגע ארוך ציפו, כי בעל הדבר יבין, כי עליו להתפנות מהשולחן. אלא שאיש לא זז והאדמו"ר בעל הלב הרחום החליט שלא לבייש את האדם הרבים, מאחר יותר נתקלו עיני האדמו"ר בילד בן עדות המזרח שישיחק בסמוך. הוא ריכז את מבטיו עליו, התקרב אליו והתכבל בעיני הילד הפסיר בהנאה גלויה: "עיניים נקיות, עיניים נקיות" וכך כמה פעמים".

אין ספק, כי "התרבות המערבית" הדרסנית מצליחה לחדור גם למגזר הרתי ומפילה שם חללים, ואין צורך בגילוי העדנות המנסנזיניים על כאלה שנכשלים בזימה על כמה מגילויה. אין זה כבר סוד שבמשפחות לא מעטות בציבור הרתי התפרצ כתנאה מכך, הרבה מעבר למה שהיה מקובל בעבר, ובתוכם וזנות צעירים שזה עתה נישאו. מכאן גם ההסתרות על בית משפט העליון האמור ליידע את הערכים הנעלים של החברה, על שנותן ידו לפגיעה בקדושת המשפחה.

רבים באו לברך את הרב יואל

הרב יואל בדנון ממעט לבקר במשכן הכנסת, למרות היותו מעורב בעניינים ציבוריים, שלביית המתוקים יש ויכולה להיות השפעה עליהם. כאשר הוא מגיע לכנסת הוא ממהר למלא את שליחותו, כדי לחזור לתלמידיו שמעבי לקחו או לעשייה למען שלמות הארץ. השבוע ביום ב' הגיע הרב יואל לכנסת, כדי לבחון עם חבריו בוועדת החוץ ומשפט ועם גורמים אחרים, מה ניתן לעשות, כדי להביא את בית המשפט העליון לחזור בו מהחלטתו הנתונת לביקורת ציבורית נוקבת.

ביום ה' האחרון פירסם הרב יואל בדנון מאמר תחת הכותרת "עד כאן" בעתון "ידיעות אחרונות" ובו יצא בחריפות רבה, שלא כמנהגו, על פגיעת הבג"ץ בקדושת חיי המשפחה היהודית. "זיכרו רק" – כתב הרב בדנון – "כי הדרכים עלולות להיפרד, לא על קדושת השבת ותרומתה לאנושות כולה, גם לא על קדושת ארץ־ישראל, כולה או מקצתה, למרות כל המאבקים המרים, הבקיעים המלים הקשות – רק על קדושת המשפחה – "הסריסוריה" האחרונה של ההזות היהודית".

באותה חצי שעה שהרב יואל שהה במעבר מהמזנון הכללי למזנון חברי הכנסת, ניגשו אליו רבים מבין חברי הכנסת הלא רתיים, בניהם ממפלגת העבודה, שאינם חשודים באהדה יתירה לדעותיו ולחצו את ידו בחום על המאמר שפירסם ותוכנו.

הצטערתי שלא היתה בידי מצלמת וידאו להקליט את המראה ואת המלים של המעמד הזה. קלסת וידאי שכזו וראי היתה ממחישה למ"מ נשיא בית המשפט העליון השופט אהרון ברק את ההסכמה הרחבה הקיימת בציבור שאין לתת יד לפירוק של התא המשפחתי על־ידי הכרה "בסטיות" של התרבות

הרב יואל בן נון: לחיצות ידיים

ההלניסטית־רומית". גם מורץ למשכן הכנסת היו התנגדות מפתיעות בעוצמתן המזדהה וכמו במקרים אחרים, נראה כי התקשורת אינה מביאה לציבור את תחושות האמת של הציבור הרחב והיא נכנעת לשמאל הקיצוני ושולית.

החלה ההתמודדות על ראשות הדור הצעיר במפד"ל

מבי' צירי ועידת המפד"ל (162 ב') צירים הם למטה מגיל 35 והם מגלים עניין רב בהיערכות הכוחות לקראת בחירת המועמד שיישב על כסאו של ח"כ הנוכחי, עו"ד נחום לנגנטל. לנגנטל עצמו ראוי לראיין מיוחד מסכם, כמי שהצליח להחזיר לשורות המפד"ל צעירים רבים וביניהם תלמידים ב"ישיבות ההסדר", שלא מעט מהם – כידוע – גילו עניין בציר במפלגת הימין הקיצוני. בחירת הי"ר החדש תהיה אמנם רק בעוד מספר חודשים ובכל זאת ה"תסיסה" היא במלוא עוזה.

חיים פלק: מזעזע

קשה להסתכן עתה בחיזוי מי מבין המועמדים הוא בעל הסיכויים הטובים ביותר משום שבתוך הקבוצות עצמן ישנן היערכויות של תת־קבוצות ולא כולם אמרו את המלה האחרונה. מצ"ד לשעבר (וחים) הקבוצה התורנית־לאומית) תומכת בחיים פלק, איש ירושלים, שכלכ בהופעותיו האופוזיציוניות להנהגת המפד"ל בשני המושבים של ועידת המפלגה. השבוע התקיימה "פגישת פיוס" בינו לבין יו"ר המפד"ל, ח"כ זבולון המר לבקשת הראשון. המועמדים האחרים: עו"ד ישראל פת (תל־אביב) ויגן זריבי (חיפה), לא אתפלא אם ברגע האחרון יצרף מועמד נוסף בנגביע "בני תורה". על המועמד הנוסף הזה מתנהלות שיחות רבות מאחורי הקלעים ומעניין יהיה לראות כיצד הן תסתיימנה.

ח"כ הרב יצחק לוי מועמד לראשות לשכת המפלגה

בראשית השבוע קיים הנציון הקשה של מצ"ד לשעבר בציון ישיבת סיכום של שני מושבי הוועידה. ב"קסטל" שבתל־אביב ביקשו פעילי מצ"ד המרכזיים לאחד שוב את השורות, לאחר שהתהפנן בקיץ בין תומכיו של ח"כ הרב יצחק לוי לבין אלה של ח"כ חנן פורת. במצ"ד לשעבר היו כאלה שלא התלהבו מתמיכתו של הרב לוי בניסיות הוועדה המתמדת, שציידה, כידוע, בבחירת מזכ"ל, מ"מ מזכ"ל ומזכיר מדיני. הרב לוי שהשתתף בישיבה הגן על עמדתו, שאין טעם באיחוד־יציאה עקרה ונראה כי הצליח לשכנע את הנוכחים, כי לא היה מקום לנהוג אחרת. בתום הישיבה הוצגה מועמדותו לראשות לשכת המפלגה וזו אושרה בהתנגדותו של ח"כ חנן פורת. במועמדותו של הרב לוי תומכים גם מרכיבים אחרים בוועידת המפד"ל וסיכוייו לזכות בתפקיד בהחלט טובים.

גם "למפנה" לשעבר התכנסה השבוע בסניף המפד"ל בתל־אביב לניתוח הישגיה בוועידה עד כה. בפגישה השתתף גם נשיא התנועה העולמית, ר"ח יוסף בורג, שבדבריו נשמעה ניימת ביקורת על כך שהמפד"ל אינה שותפה במשלחת ומפקידה את זירת הדת לזירה האידיאולוגית. ב"למפנה" לשעבר לא אהבו במיוחד את תוצאות ההצבעה לוועדה המתמדת וממשקלה בוועדה זו והחליטו לשנס מותנים לקראת ההתמודדות הבאה: לשכת המפלגה. במפגש זה הפריכה, כי המספר הרב של ההתמודדים על מקום בוועדה המתמדת מסעם סיעת "למפנה" לשעבר, גרם לפיצול גדול בהצבעה וממילא להקטנת הייצוג. בפגישה הזאת השתתפו כ־140 צירים המבקשים להסביע תומכם גם על החיבס האידיאולוגי של הוועידה, שיהיה מתן יחתר.

בשבח פועלן של שפרה ופועה

אגודת "אשרת" לעידוד הילודה בעם היהודי, בחרה בשבוע פרשת שמות, לעשיית נפשות בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ לפועלה של האגודה וקידום מטרותיה. "הפרשה המופלאה של מיילדות האומה הישראלית, שפרה ופועה ומסירות נפשן להצלת ילדי ישראל, היא מוקד מתאים, כדי לעודד את העם על חשיבות המצווה של הבאת עוד נפש יהודית לעולם, ומאידך על המעשה החמור של הריגת העובר", קרי: הפלות. בסמוך לשבת זו, יצא ירד סיעת ש"ס, הרב שלמה בניחר, בסיפורי זוועה על הגניקולוגים מבצעי ההפלות והאשים את חלקם ב"הכנסת" כלביהם בשיירי הזוועות ובשרם. דבריו עוררו זעם רב בקרב קהיליית הרופאים ולמיטב ידיעתי הגיע אל שולחנו מכתב נזיפה מהסתדרות הרופאים.

אלא שבצד הנזיפה חייבת ההסתדרות הזאת להסביר לציבור, כיצד "יתכן שאף לא גניקולוג אחד הועמד לדין בשנים האחרונות על ביצוע הפלה בלתי חוקית? עוברה היא, שאינה ניתנת להכחשה, כי בצד ההפלות החוקיות, נעשות מאות רבות של הפלות בלתי חוקיות ב"קליניקות" של רופאים פרטיים אשי מהם בדרך פלא לא נתפס, לא האשים ולא הועמד לדין. לא זה אף זה: חברי הכנסת הרתיים לאחר התייעצות עם אישים תורנים ורופאים שומרי מצוות מהשורה הראשונה, הביעו הסכמתם להצעת החוק של ח"כ יעל דיין (עבודה) ולפיה ייענתו "גלולות הפלה" לנשים שהוועדות למיניהן יאשרו את בקשתן להפיל את ולדן, כאשר מדובר בשבועות הראשונים להיריון. משום מה הצעת החוק הזאת לא הגיעה לשלבי חקיקה סופיים ומעניין לדעת מה קרה עם ההצעה הזאת? רופא יקיר־שבם אמר לנו בגילוי־לב: סיפור הגלולה הזאת לא הצליח במיוחד בעולם המערבי משום שהרופאים הגניקולוגים לא עודדו את השימוש בה. הסיבה לכך: "מגלולה שכזאת ההכנסה מועטה למדי"...

יהיה זה לא הגון לכתוב או לדבר בהכללות כאשר מדובר בציבור הגניקולוגים. ובכל זאת, כיצד ההסתדרות הרופאים אין כל גוף מאגר אחד של הרופאים לא שם ידו על שום רופא שביצע הפלות בלתי חוקיות במהשכים? האם פעם ישימו את ידם על אחד כזה, כדאי היה לשאול אותו מה הוא עשה עם "התוצאות" ההפלה, כדי שלא יישארו עקבות בשטח... (ראה גם הצבעה "שפרה ושתרה" בעת יסיעו במסקף זה)